

Huertovim četam v Tamaulipas, grede na pomoč Tampicu. Vstasi v Matamoros so pod poveljstvom Lucija Blanca prestopili ameriškano mejo in osvojili mesto Brownsville ob reki Rio grande. Bivši vstasi v Sonovi so napadli ameriškano mesto Nogaleo. Amerikanci niso pričakovali takega odpora vsega mehiškega naroda in so odtegnili skoraj vse vojaštvo od meje ter ga postavili pred Veracruz. Ob meji je ostalo le kakih 4000 mož. V Mehiki danes izginjajo vse plemenske in razredne razlike in ves narod stopa strogo discipliniran za vlado, Mehikanci in Indijanci.

O predsedniku republike, Huerti, se govori povsod z veliko spoštljivostjo. Imenovanje njegovega imena vzbuja navdušenje, če se pa čuje ime ameriškega predsednika Wilsona, pa se čujejo kliči: „Smrt žolti zverini!“ — Mehikanski predsednik Huerta je izjavil, da so vsega krivi Amerikanci. Mehika je storila vse, da čuva svojo čast. V 3 tednih spravimo skupaj armado 4 milijonov. Neodvisnost bomo branili, četudi traja vojska 25 let.

Zenske v boj za domovino.

Industrijska in trgovska podjetja v Mehiki kakor v Ameriki odpuščajo delavce, da se morejo pridružiti prostovoljem; gospodarji so jim obljubili, da bodo skrbeli za njihove družine. Delavci se združujejo v močne skupine in tako, s klubom v roki kakor za procesijo, korakajo v vojašnice, da jih tamkaj sprejemajo v vojske. Indijanci, ki so sicer videti zelo mrtvi, se v celih četah, navdušeno vzklikajoč in prepevajoč, ponujajo za vsprejem v vojaško službo. Zenske, delavke, Mehikanke in Indijanke, hodijo v dolgih sprevedih po mestu, vzklikajoč: „Vojna, vojna!“ Nad 5000 žensk se je ponudilo za aktivno vojaško službo in so pripravljene, oditi na okope.

Moč obeh nasprotnikov.

Mehikanska armada šteje sedaj v vojnem času 83.000 mož, ki so vseskozi dobri in izurjeni vojaki ter vsled večnih državljanskih vojn zelo nevarni nasprotniki. — Mehikanska vojna mornarica pa je zelo slaba in obstoji le iz starin malih ladij. — Listi poročajo, da bodo spravili Mehikanci 4 milijone, Amerikanci pa 5 milijonov vojaštva, kar je zelo dvomljivo. Zedinjene države razpolagajo v vojnem času z armado, ki šteje 117.988 mož. Toda njih moštvo je veliko slabše od mehiškega. Imajo pa zato jako izvrstno vojno mornarico, ki daleko nadkriljuje mehiškano. Uspeh Zedinjenih držav na morju je torej čisto gotov, med tem ko je njih bojna sreča na kopnem jako dvomljiva. — Amerika ima 13 dreadnotov, 12 velikih bojnih ladij in večje število močnih križark ter drugih manjših ladij.

Petdesetletnica frančiškanske župnije v Mariboru.

Jutri, dne 1. maja, bo dopoljenih 50 let, od kar so sinovi sv. Frančiška Asiškega prevzeli vodstvo predmestne župnije Matere Milosti v Mariboru. Sveti Oče so že dne 20. oktobra 1863, svetna vlada v Gradcu pa je že dne 14. marca 1863, dovolila č. o. frančiškano štajersko-tirolske pokrajine v oskrbo prevzeti slovensko župnijo v Mariboru. Prvi upravitelj je bil rajni č. o. Brunon Jesih, ki je omenjeno slovensko župnijo vladal do 31. avgusta 1873, ko se je povrnil k Sv. Trojici v Slov. gor. za upravitelja tamonje redovne župnije Sv. Trojica. V Mariboru sta mu sledila kot prvi č. o. Evstahij Puntner od l. 1873 do l. 1882, kot drugi pa č. o. Kalist Heric od l. 1882 do l. 1887. Mnogočastiti o. Mansuet Bernardič je upravljal slovensko župnijo samo od l. 1887 do l. 1888, ko je postal provincijal štajersko-tirolske redovne pokrajine. Od l. 1888 sem je vodil č. o. Kalist Heric z veliko spretnostjo slovensko župnijo, kateri je preskrbel namesto stare matle krasno novo prostorno cerkev, kateri so sv. Oče Pij X. dne 7. novembra 1906 podelili naslov in predprave mlajše bazilike rimskega mesta. Častiti frančiškani so si v tem času pozidali tudi nov samostan, kakoršnega ne glešta nobena njihovih sosednih pokrajin.

Zato sme mariborski samostan s ponosom gledati na svojo delavnost v prvih petdeset letih svojega obstanka. Naj cvete, raste in se razvija v čast božjo in na slavo pokrajine Sv. Križa.

Kaj bo z državnim zborom?

Predsednik državnega zbora, dr. Sylvester, sklicuje načelnike posameznih državnozbornih klubov za ponedeljek, dne 4. maja t. l., k posvetovanju, da se izrazijo, ali bi kazalo sklicati državni zbor k poletnemu zasedanju ali ne.

Oboroževanje.

Dunajski listi prinašajo vest, kaj bodo vse morale delegacije dovoliti. Najprej se „mora“ izboljšati artilerija. Treba je novih poljskih havbic, kar je menča neizogibno. Ker bi bilo treba 1000 novih havbic z municijo vred, bi bilo treba tudi zato novih kreditov od 80—100 milijonov kron. Ravno tako nujno je ojačenje težke artilerije, težkih havbičnih divizij. S tem pa artilerijsko vprašanje še ni rešeno; izpopolniti je treba tudi trdnjavske in zlasti oblegovalne artilerije. Nadalje je treba izpopolniti prometne, kakor tudi tehnične čete. Brezdvomno se bodo zahtevali v delegacijah tudi večji zneski za izpopolnitev zrakoplovstva. Nadalje je neobhodno potrebno, da se pomnože oddelki strojnih pušk pri kavaleriji. Zahteva se tudi boljši avanzma za častnike. Vojna mornarica bo topot zahtevala, naj se manj vredne ladje „Monarchovega“ razreda nadomeste z divizijo 4 dreadnoughtov,

kar bi veljalo le 420 milijonov kron. Mednarodni položaj nalaga narodom res ogromne žrtve.

Vojskova nevarnost odstrajena.

Zadnji čas so listi pisali o oboroževanju Rusije ob avstrijski meji. Na stotisoče vojaštva je poslala Rusija v svoje obmejne garnizije. Sedaj pa listi poročajo, da je rusko vojno ministrstvo odločilo, da se ta teden odpusti 485.000 mož mobiliziranega vojaštva. Strah pred vojsko z mogočnim Rusom je torej za sedaj zopet odstranjen.

Gališki deželni maršal umri.

Dne 15. aprila je umrl, zadet vsled srčne kapi, gališki deželni maršal grof Goluhovski. Zelo veliko je storil za poravnavo narodnostnih sporov med Rusini in Poljaki v Galiciji. Njegov starejši brat je bivši avstrijski zunanji minister.

Grki zapuščajo Albanijo.

General Papulos, poveljnik grških čet v Epiru, je obvestil grški generalni štab, da se je pričelo dne 25. aprila splošno umikanje grških čet iz Epira in da zapusti v par dneh zadnji grški vojak epirsko-albansko ozemlje. — Albanski četaš Isa Boljetinac razglašala, da bo skušal Kosovo polje pridobiti Albaniji in da bo v ta namen pošiljal najodličnejše svoje pristaše pobijati in napadati Srbe na Kosovo. — Albanska vlada je baje ugodila svojim grškim podanikom v južni Albaniji glede njih zahtev v šolskem, prosvetnem in gospodarskem oziru. Radi tega so vstasi odnehali.

Turki morijo in požigajo.

Iz turške Tracije prihajajo strašna poročila o turških grozovitostih in nasilnostih, ki jih izvršuje krvoločni Turek nad kristjanskim prebivalstvom. Ni čuda torej, da prihajajo vedno bolj pogosta poročila o neprestanem izseljevanju Grkov in kristjanov s plohi iz Tracije. List „Agence d'Athènes“ piše: V vasi Sultan Cilik so vdrli dne 20. aprila v grško cerkev, in sicer ravno med cerkvenim opravilom. Oropali so duhovnika obleke, izpraznili vse predale, pobrali ves denar in posodo ter nato onečastili v cerkvi več žensk. V Midiji ob Črnem morju je pripravljen parnik, ki bo sprejel od turških oblasti izgnane kristjanske prebivalce iz sosednjih vasi. — V Kurudere pri Lozengradu so vdrli turški roparji, ki so vas oropali in požgali. Mudir sam je ubil lastnorodno kristjanskega duhovnika. Tudi vas Jandikoi je zadela ista usoda. Položaj postaja vedno bolj resen, vse kristjanske cerkve so zaprte in ljudje, ki se strahoma skrivajo pred krutimi Turčini, ki so postali zopet prejšnji roparji in nasilneži, strašno tožijo o neznosnih razmerah.

Nemška grozovitost.

V Mali Aziji grade Nemei Bagdadsko železnico. Te dni je nekaj delavcev-domačinov prosilo pri glavnem inženirju za izboljšanje plače. Inženir je dal delavce napoditi s pasjimi biči. Ko so se ti potem zbrali na železniški prog, je ukazal lokomotivo spustiti nanje. Pri tem je bilo 9 delavcev povoženih, 43 se jih je pa skušalo rešiti s tem, da so skočili v tekočo reko ob prog, kjer so pa vsi utonili.

Volitve na Francoskem.

V nedeljo, dne 26. aprila, so se vršile na Francoskem volitve v državni zbor. Uspeh volitev je ta, da se razmerje v zbornici ne bo nič izpremenilo. Izvoljen je tudi bivši naučni minister Caillaux. Volitve v Parizu so bile mirne. Izvoljeni so skoro vsi voditelji. Vseh kandidatov je bilo 2902. — Večino bodo imeli v novi zbornici zopet radikalni svobodomiselnici. Žal, da katoliške stranke niso dosegle posebnega uspeha, ker so šle v volilni boj, kakor smo že zadnjič omenili, needine. Kake so francoske volitve, lahko sklepamo iz tega, da je bil izvoljen zopet znani Caillaux, kateremu se je dokazalo, da je ogoljufal državo, da je sčutil kot minister največje oderuhe, da se je dal za to mastno plačati in znano je tudi, da je njegova žena umorila urednika Calmette. Taki ljudje so v liberalni Franciji na krmilu, ker so svobodomiselnici. — Boj se je bil tudi med pristaši 3letne vojaške službe in 2letne. Med izvoljenimi je 168 pristašev 3letne, in 81 pristašev 2letne vojaške službe. Potrebni bi čez 250 ožjih volitev. Poslanecv šteje francoska zbornica 602.

Punt protestantov na Irskem.

Protestantski Irci in angleški bogataši nočejo odnehati ter zahtevajo, da se nameravana in sklenjena samostojnost Ircev na noben način ne izpelje. Priljubljeni se na punt. V pokrajini Ulster se protestantsko prebivalstvo silno oborožuje. Dne 24. in 25. aprila je pripeljal nek parnik iz Kodanja 70.000 pušk in pol milijona patron za Ulstrovce. Prostovoljna mobilizacija protestantov v pokrajini Ulster se je začela. V mestu Belfast in Ulster so ulice polne prostovoljcev. Brzojavne in telefonske zveze so pretrgane. Vlada se pripravlja na odločen odpor.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

3. maja. Nedelja. 3. po veliki noči. Najdba sv. križa. — Evangelij: Jezus napove svoj odhod. Jan. 16, 16-22.
4. maja. Ponedeljek. Florian, m.
5. maja. Torek. Pij V., papež.
6. maja. Sreda. Janez Ev., pred lat. vr.
7. maja. Četrtek. Stanislav, šk.
8. maja. Petek. Prikazen Mihaela nadang.
9. maja. Sobota. Gregor Nac., šk.

Slovenska Kmečka Zveza uljudno vabi na redni občni zbor, ki se vrši dne 3. maja 1914 ob 1. uri popoldne v Celju v dvorani hotela „Beli vol“. Med drugimi govori na občnem zboru voditelj koroških Slovencev dr. Janko Brejc iz Celovca. Slovenci! Slovenke! Pridite v obilnem številu!

Iz sodne službe. Nadoficijal Franc Marinko v Konjicah je premeščen na Laško; kancelist Jakob Peteršinek pa pride iz Kozjega v Konjice. Za kancelista v Kozjem je imenovan orožniški stražmojster Ivan Ratej.

Iz učiteljske službe. Stalni učitelj v Makolah Božidar Gselman je imenovan za učitelja v Petrovčah; provizorični učitelj v Studenicah Ivan Živko je imenovan za stalnega učitelja in provizorična učiteljica v Novistihi Cirila Deleja je imenovana za stalno učiteljico.

* **Zagrebski nadškof umri.** V ponedeljek, dne 27. aprila, je v Zagrebu umrl nadškof dr. Posilovič, star 81 let.

* **Novi kardinali.** Dne 25. maja se bo vršil v Rimu konsistorij, v katerem bo imenovanih 13 novih kardinalov. Izmed avstro-ogrskih škofov postaneta kardinala dunajski nadškof dr. Piffl in knez-primas ogrski dr. Černoch.

* **Katoliška cerkev.** Po koledarju, ki so ga izdali pallostinski očetje, šteje katoliška cerkev 301 milijon 87.152 duš. Nadškofij in škofij je vseh 1257, od teh jih je v Evropi 637 latinskega in 17 vzhodnega obreda. V Italiji sami je 286 škofij. V Rimu samem je 57 župnij, 365 cerkev in kapelic, 87 moških in 122 ženskih samostanskih naselbin. V Rimu živi 550 svetnikov in 890 redovnih duhovnikov. Katoliških deških šol imajo v Rimu 11 s 1095 in 19 ženskih s 3360 otroci. Vse druge šole so državne brez verouka.

* **General Fejervary.** Umrl je bivši ogrski ministrski predsednik Geza baron Fejervary, zadnji vitez reda Marije Terezije. Rajni general se je udeležil vojsk l. 1859 in 1866 ter je bil cesarju zelo udan.

* **Nova zmaga.** Pri občinskih volitvah v Žetalah pri Rogatecu so zmagali naši pristaši po vročem boju z desetimi kandidati; samo 2 liberalca sta še zlezla v odbor. Proti naši kmečki stranki so nastopili združeni liberalci in nemškutarji.

* **Potrjena zmaga.** Občinske volitve pri Sv. Miklavžu blizu Maribora so potrjene. Kakor smo svoječasno poročali, so pristaši Kmečke Zveze, čuvaji slovenskih pravic v mariborski okolici, zmagali v vseh treh razredih. Nemškutarji so vložili ugovor, a so dosegli le dolg nos. Vrlemu županu g. Florjančiču in njegovim pristašem k veličastni zmagi častitamo. Slovenci v mariborskem okraju, posnemajte vrle našinice pri Sv. Miklavžu!

* **Advokati zborujejo.** Liberalni advokati in pa razni drugi frakarji so začeli poskušati svojo srečo v mariborskem in ptujškem okraju. Zadnje nedelje je sklicalo liberalno politično društvo „Maribor“ zborovanje v mariborski Narodni Dom, na katerem so govorili sami advokatje, in sicer: predsednik dr. Koderman, dr. Vladimir Sernee, ljubljanski advokat dr. Ravnihar in celjski advokat dr. Alojzij Kukovec. Na shod so vabili z velikimi trebotami. Celu „nepri-stransko“ Dramatično društvo je pomagalo agitirati, ko je dalo na svojih razglasilnicah nabiti velike rdeče plakate. Posebno so želeli liberalni frakarji dobiti na shod naše kmečko in delavsko ljudstvo. A naši ljudje dobro vedo, kaj nameravajo liberalci. Radi tega niso šli liberalcem na lim. Na shodu je bilo vse polno advokatov, koncipijentov, pisarjev, uradnikov, učiteljev, penzionistov, nekaj študentov in le malo število delavcev in železničarjev. Kmet je bil na shodu samo eden, namreč Lingel iz Ruš, ki pa se je za govore liberalnih advokatov tako zanimal, da je skoro ves čas zborovanja sladko dremal na mehkem sedežu. Shoda se je udeležilo tudi nekaj naših pristašev iz Maribora, kar se tiče govorov, bodi omenjeno, da je imel edino govor dr. Serneca nekoliko jedra. Dr. Ravnihar in dr. Kukovec pa sta mlatila znano liberalno slamo. Hotela sta zborovalce prepričati, da so liberalci edini pravi Slovenci in da se borijo za boljšo bodočnost slovenskega ljudstva. Kako, o sta pa seveda pozabila povedati. Dr. Kukovec je rekel, da se ga graški Nemei in nemški poslanci tako bojijo, da kadar on govori, kar „evlijo od jeze“. Res, strašno! Samo to je sment, da nemškega cviljenja nismo nič slišali. Kolikor nam je znano, je pač dr. Kukovec skoro-da cvilil, ko mu je nemški poslanec Negri pripovedoval ljubeznjivo povestico o kozolecu in da je njegova tašča v Celju volila z Nemei. Kukovec je trdil, da je vse za nič, kar so pridobili naši poslanci poslanci po obstrukciji, edino on, dr. Kukovec, on ve in zna voditi slovensko politiko v Gradcu. Zatorej je treba poslati „klerikalne“ poslance v penzijo in voliti liberalne advokate. — Take in enake želje so zvenele iz njegovega govora. Dobro si bo naše kmečko ljudstvo zapomnilo, kako stališče zavzema dr. Kukovec glede mirovnihih sodišč; rekel je namreč, da ta naprava ni za naše razmere. Razumemo! Če bi mirovna sodišča po občinah preprečala razne pravde, izgubili bi liberalni advokati velik kos kruha. Dr. Kukovec je svoj govor prednašal jecljaje in videlo se je, da je slab govornik. Nobenega navdušenja, ki je navadno na naših shodih, ni bilo. Nobenega vzklika, le par dremajočih „Živio!“-klicev se je ob koncu izvilo iz vrst advokatov in drugih frakarjev. — Slovenski železničar Medvešek se je ob koncu oglašil k besedi in je hotel nekaj govoriti z ozirom na položaj Sloven-